

Kollajen Dejenerasyonu

Fibrinoid, çeşitli organ ve dokulardaki **kollajenin bozulmasıyla şekillenen bir maddedir**. Özellikle **kan damarları duvarında ve bağ dokuda ortaya çıkar**. Hematoksilen-eozin boyamada ışık mikroskopunda parlak, **eozinofilik (kırmızı), homojen görünüştedir**. **Fibrinoid denilmesinin nedeni, fibrin gibi boyanmasından kaynaklanır**. Ancak **yapısında bazen fibrin bulunsa da, fibrin ile ilgisi yoktur**.

Etiyoloji ve Patogenez

Özellikle aşırı duyarlılık reaksiyonlarında (allerjik reaksiyonda), damar duvarında veya çeşitli dokuların bağ dokusundan zengin bölgelerinde gelişir. Çoğunlukla, antijen-antikor komplekslerinin damar duvarlarında çökmesi gibi, **immunolojik etkilere** dayanır.

Bunun dışında damar permeabilitesini bozan toksik etkiler ve enfeksiyöz etkiler de nedenleri arasındadır.

romatizmada oluşan nodullerde; sığırların gangrenli nezlesinde orta çaplı arterlerin duvarında, üremide midede gelişen yangıda arterin duvarında, atların viral arteritisi ile sığırların üç gün hastalığında (Ephemeral disease) yine damar duvarlarında şekillenir.

Patomorfolojisi

Fibrinoid şişkinlik, fibrinoid presipitasyon ve fibrinoid nekroz **olmak üzere** birbirini izleyen üç formda ortaya çıkar.

Ancak bu formlar **histokimyasal** ve en iyi şekilde de **elektron mikroskopik** (ultrastruktural) **incelemelerle belirlenir ve birbirinden ayrılır. Işık mikroskopik (histopatolojik) incelemede ise, diferensiye edilemez** ve genelde aynı görülürler.

Kollagen önce şişer; ışık mikroskobunda iplik şeklinde görülür. Sonra aralarına damarlardan çıkan ve yukarıda anılan maddeler çöker. Daha sonrada kollagen parçalanır ve bu maddeler ile dokunun diğer yıkım ürünlerinden ibaret bir kitle halini alır ki buna fibrinoid nekroz denilir.

Mukoid dejenerasyon (Mukoid bağ doku distrofisi)

Mukoid dejenerasyon çeşitli nedenlere bağlı olarak şekillenir

*** Toksik etkilerle olursa da esas neden protein eksikliğidir. Ground substansın bozulması, kollajenin bozulması, su almasıdır.**

*** Senil (yaşlılık) atrofide yine beslenme yetersizliğine (protein yetersizliği) ilgili şekillenir. Bazen nedbedeki bağ dokusunda ve ligamentlerde şekillenebilir**